

Naturstyrelsen Hovedstaden
Dyrehaven 6
2930 Klampenborg
HST@nst.dk

Dato: 06.07.2012
Ref.: ANH
J.-nr.: 20111230128

Mark 18, Jægersborg Dyrehave - anmeldelse af flytning af havremark i Dyrehaven

Naturstyrelsen, Hovedstaden har den 15. december 2011 med supplerende bemærkninger af 29. juni 2012 i henhold til Naturbeskyttelseslovens¹ § 19 b anmeldt flytning af havremark i Jægersborg Dyrehave fra den nuværende placering sydligst på Eremitagesletten ved Tingstedet (mark nr. 20) til den vestligste af de to omdriftsarealer (mark nr. 18), der ligger syd for vejen mellem Slettehus og Eremitageslottet.

Ansøgning

Mark 18 ligger på matr. nr. 1 a Jægersborg Dyrehave, Taarbæk beliggende i Dyrehaven. Se nedenstående kort for placering.

Mark 20 er blevet dyrket i 7 år, hvilket er 4 år mere end ønskeligt ifølge ansøger. Mark 18 har sidst været dyrket i 2001-2003. Marken flyttes i rotation mellem mark 18, 19 og 20.

Mark 18 vil blive dyrket økologisk med havre i en 3 års periode. Marken vil blive jordbehandlet, gødsket, kalket og tilsået med havre. Der gødskes med hønseedybstrøelse med maks. total 70 kg N/ha, og der kalkes en gang med 3-5 ton/ha. Der anvendes ikke pesticider.

Udbringning af gødning vil blive foretaget en dag, hvor vinden kommer fra vest og gødningen nedbringes i jorden umiddelbart herefter, senest inden for 12 timer.

Området i Jægersborg Dyrehave der benyttes til havremarker

Teknisk
Forvaltning

Rådhuset
2800 Kgs. Lyngby

Tlf. 45 97 30 00
Fax. 45 97 35 99

anh@ltk.dk
www.ltk.dk

1. Lovbekendtgørelse nr. 933 af 24/09/2009 (Naturbeskyttelsesloven)

Følgende zoner holdes gødningsfrie: en bræmme på 20 meter fra hhv. nord- og sydhegnet og en bræmme på 10 meter fra hegnet mod vest til den tidligere mark 17, samt en bræmme 20 meter fra vandhullet "Hjertehullet" i mark 18.

Hertil kommer en dyrkningsfri zone på 10 meter fra vandhullet "Hjertehullet".

Lovgivning

I internationale naturbeskyttelsesområder (Natura 2000 områder) skal der inden iværksættelse af de aktiviteter, der er nævnt i bilag 2 (Bilag om anmeldelsespligtige aktiviteter) til naturbeskyttelsesloven, gives skriftlig meddelelse herom til kommunalbestyrelsen med henblik på en vurdering af virkningen på området under hensyntagen til områdets bevaringsmålsætninger.

Hvis kommunen i en foreløbig vurdering vurderer, at projektet kan påvirke Natura 2000 området væsentligt – direkte eller indirekte – skal kommunen foretage en nærmere konsekvensvurdering af aktivitetens virkninger på Natura 2000 området under hensyn til bevaringsmålsætning for det pågældende område.

Viser konsekvensvurderingen, at projektet vil skade det internationale beskyttelsesområde, kan der ikke meddeles tilladelse, dispensation eller godkendelse til det ansøgte

Kommunen meddelte til ansøger den 12. januar 2012, at der ville blive foretaget en nærmere vurdering af aktiviteten. Aktiviteten er omfattet af bilag 2, punkt 9 i Naturbeskyttelsesloven - Væsentlige ændring inden for kort tid i græsningsintensitet, herunder ophør med græsning eller høstet.

Kommunen har vurderet ansøgningen i henhold til:

Naturbeskyttelsesloven nr. 933 af 24/09/2009.

Bekendtgørelse nr. 101 af 11. februar 2011 om anmeldelsesordningen efter naturbeskyttelseslovens (bliver afløst af bekendtgørelse nr. 755 af 25/06/2012 træder i kraft 15. juli 2012).

Natura 2000 – Basisanalyse for Habitatområde nr. 251 Jægersborg Dyrehave - for de skovbevoksede fredskovsarealer af den 1. juni 2007. Skov- og Naturstyrelsen.

Basisanalyse til Natura 2000-plan for Jægersborg Dyrehave. Københavns Amt 2006.

Natura 2000 plan 2010 -2015 for Nedre Mølleå og Jægersborg Dyrehave (område nr. 144) - offentliggjort den 8. december 2011.

Forslag til Natura 2000 plejeplan for Nedre Mølleå og Jægersborg Dyrehave (område nr. 144) - offentliggjort den 8. juni 2012.

Manual vedr. vurdering af de lokale miljøeffekter som følge af luftbårent kvælstof ved udvidelse og etablering af større husdyrbrug – 2003 (med ændringer 2005).

Lov om randzoner nr. 591 af 14/06 2011.

Habitatbekendtgørelsen – nr. BEK nr 408 af 01/05/2007.

Udkast til vejledning om regler om internationale naturbeskyttelsesområder i Naturbeskyttelseslovens § 19 b, § 19 d og § 19 e.

Afgørelse

Kommunen har vurderet, at den anmeldte aktivitet er omfattet af Naturbeskyttelseslovens jf. § 19 b. Efter en gennemgang af den anmeldte aktivitet, har kommunen vurderet, at aktiviteten ikke har negative konsekvenser for udpegningsgrundlaget for Natura 2000 området - Habitatområde nr. 251 Jægersborg Dyrehave og kan igangsættes efter klagefristens udløb – se klagevejledning sidst i dette brev.

Hvis aktiviteten ikke er iværksat senest 3 år efter meddelelsen, skal aktiviteten anmeldes på ny.

Konsekvensvurdering

Kommunen har foretaget en konsekvensvurdering af den anmeldte aktivitets virkning på området under hensyntagen til områdets bevaringsmålsætninger.

Potentielle negative konsekvenser kunne være øgetkvælstofnedfald fra luften på grund af gødningen samt ved udvaskning af næringsstoffer til søen.

Beskrivelse af området

Natura 2000 plan for Jægersborg Dyrehave blev vedtaget den 8. december 2011 og udkast til plejeplan er offentliggjort den 8. juni 2012.

I tabellen i bilag 1 er et overblik over udpegningsgrundlaget for Habitatområde nr. 251 i forhold til potentielt negativ påvirkning af naturtyper og arter.

Det ansøgte areal ligger i et Natura 2000 område (Nedre Mølleå og Jægersborg Dyrehave nr. 144, habitatområde nr. 251) og er omgivet af overdrev på 3 sider (mod nord, øst og syd). Overdrevene er registeret som habitat naturtype 6230 - Artsrig overdrev på mere eller mindre surbund. Desuden er areaerne registreret som biologisk overdrev og beskyttet efter Naturbeskyttelseslovens § 3. Der er desuden registreret tidsvis vådeng, habitat naturtype 6410, syd for marken.

(http://miljoegis.mim.dk/cbkort?profile=miljoegis_naturplaner2011)

På arealet findes der desuden en sø (Hjertehullet). Det fremgår af basisanalysen, at denne lokalitet er et potentielt levested for vandsalamander. Denne sø er ikke målsat i vandplanen for Øresund (Hovedvandopland 2.3 Vanddistrikt Sjælland. 2010-2015). Det fremgår af vandplanen, at alle søer skal have god økologisk tilstand. Søens tilstand er ukendt.

I Natura 2000 planen for området fremgår det, at den laveste tålegrænse for kvælstof er nået for overdrevsarealerne. Tålegrænsen for overdrev (habitat-typenr. 6230) ligger mellem 10-20 kg N/ha/år. Den gennemsnitlige baggrundsdeposition i Lyngby-Taarbæk Kommune er på 14,3 kg N/ha/år. Data stammer fra "Manual vedr. vurdering af de lokale miljøeffekter som følge af

luftbærent kvælstof ved udvidelse og etablering af større husdyrbrug – 2003 (med ændringer 2005)".

Kvælstofdeposition

Kommunen har foretaget en vurdering af kvælstofdepositionen på baggrund af "Manual vedr. vurdering af de lokale miljøeffekter som følge af luftbærent kvælstof ved udvidelse og etablering af større husdyrbrug – 2003 (med ændringer 2005)".

Konklusionen af beregningen fremgår nedenunder. En nærmere uddybning af beregningen kan ses sidst i brevet i bilag 2.

På mark 18 udbringes hønsedybstrøelse i en mængde svarende til 70 kg N pr. ha.. En emissionsfaktor på max 5 % betyder at 3,5 kg N/ha fordamper. Af de 3,5 kg N/ha vil ca. 1,5 % afsættes på de nærmeste arealer svarende til 0,0525 kg N/ha. Med et usikkerhedsinterval på + 50 % svarer det til mellem 0,0263 og 0,0788 kg N/ha.

En ekstrabelastning på maksimalt 0,0788 kg N pr. ha. på de nærmeste habitatområder vurderes som minimal i forhold til at den gennemsnitlige årlige "baggrunds"- deposition i Dyrehaven er på 14,3 kg N/ha.

Under forudsætning af, at aktiviteten bliver udført som planlagt, vurderes det, at der ikke vil ske en kvælstof-påvirkning af de nærliggende habitatområder, specielt af de værdifulde overdrev mod vest.

Den vurderes samlet, (selvom bestemmelse af bidraget fra enkelte lokale kilder til den samlede deposition af ammoniak og ammonium på naturområder er forbundet med en del usikkerheder), at den samlede teoretiske påvirkning ikke kommer over eller i nærheden af de 0,5 kg N/ha/år, som i følge foromtalte manual er en kritisk øget mængde N i naturområder, hvorefter der bør foretages mere detaljerede undersøgelser.

Der er tale om flytning af en eksisterende aktivitet fra en mark til en anden, hvilket ikke medfører en forøgelse af den samlede kvælstofbelastning i Natura 2000 området i forhold til nuværende niveau. Det vil sige kvælstofdeposition er den samme, som den har været fra mark 20.

Det fremgår af Natura 2000 plejeplanen for området, at der vil blive udarbejdet en samlet analyse af kvælstofbalancen i forbindelse med blandt andet dyrkning af de "flyvende marker" på Eremitagesletten.

Fosfor og kalkningen

I forbindelse med gødsning kan der ske en udvaskning af fosfor til Hjertesøen. Der vil udlægges dyrkningsfri zone 10 m fra søen samt en gødningsfri zone 20 m fra søen. Kommunen vurderer, at udvaskningen fra arealet ved den påtænkte aktivitet ikke vil kunne medføre negative konsekvenser for søen.

Det vurderes, at kalkningen ikke vil påvirke de omkringliggende arealer. Kalkningen påvirker alene det areal, hvor kalken spredes, og da den ikke spredes i de sure overdrev, bliver de ikke påvirket. Der er endvidere vurderet, at der ikke kan ske en overfladeafstrømning til de sure overdrevsarealer fra dyrkningsarealet.

Naturbeskyttelseslovens § 3 - beskyttede naturtyper

Det er vurderet, at mark 18 ikke er omfattet af Naturbeskyttelseslovens § 3, idet marken sidst har været dyrket i 2001-2003, og derfor er arealet stadigvæk påvirket af dyrkning af havre. I vejledning om naturbeskyttelseslovens § 3 fremgår det, at " Der vil således som altovervejende hovedregel ikke have indfundet sig en sammenhængende overdrevsvegetation på et areal, førend det har henligget uden intensiv opdyrkning i mindst 30-50 år".

Konklusion af konsekvensvurdering

Kommunen vurderer på baggrund af ovenstående, at den anmeldte aktivitet ikke udgør en væsentlig trussel for Natura 2000-området. Vurderingen er opsummeret i bilag 1 i forhold til udpegningsgrundlaget.

Klagevejledning

Denne afgørelse kan påklages til Natur- og Miljøklagenævnet jævnfør Naturbeskyttelseslovens § 78. De klageberettigede er adressaten, grundejere, relevante offentlige myndigheder, samt lokale og landsdækkende foreninger og organisationer, som har beskyttelse af natur og miljø som hovedformål, med flere, se § 86 i samme lov.

En eventuel klage skal være skriftlig og sendes til Lyngby-Taarbæk Kommune, Lyngby Torv 1, 2800 Kgs. Lyngby eller miljø-vej@ltk.dk, som sender klagen videre til Natur- og Miljøklagenævnet sammen med det materiale, der er indgået i sagen. Klagen skal være kommunen i hænde senest 4 uger fra den dag afgørelsen er meddelt, altså senest 6. august 2012 kl. 12.00.

Vi kan oplyse, at det er en betingelse for Natur- og Miljøklagenævnets behandling af en eventuel klage, at klager indbetaler et gebyr til Natur- og Miljøklagenævnet, hvilket er på 500 kr. for private personer og 3.000 kr. for organisationer. Nævnet vil sende en opkrævning på gebyret til klager, når nævnet har modtaget klagen fra os. Natur- og Miljøklagenævnet vil ikke begynde behandlingen af klagen, før gebyret er modtaget. Vejledning om gebyrordningen kan findes på Natur- og Miljøklagenævnets hjemmeside www.mnkn.dk. Gebyret tilbagebetales, hvis man får helt eller delvis medhold i klagen.

Afgørelsen kan desuden indbringes for domstolene. Det skal ske inden 6 måneder fra den dag afgørelsen er offentliggjort altså senest 6. januar 2013.

Retsvirkning:

Aktiviteten må jf. Naturbeskyttelseslovens § 87 ikke udnyttes før klagefristen er udløbet. Rettidig klage har opsættende virkning for den påklagede afgørelse med mindre klagenævnet bestemmer andet.

Henvendelse om dette brev kan rettes til Miljø & Vej på tlf. 45 97 35 70, fax. 45 97 36 05, miljø-vej@ltk.dk.

Venlig hilsen

Anja Aalling Hansen
Naturmedarbejder

Gert Juhl
Naturmedarbejder

Kopi:

Danmarks Naturfredningsforening, dn@dn.dk
DN- Lyngby-Taarbæk hans@nielsen.mail.dk
Naturstyrelsen - Roskilde, ROS@nst.dk
Dansk Ornitologisk Forening, København natur@dof.dk
Friluftsrådet, jesper@andersen-rosendal.dk
Dansk Botanisk Forening, dbotf@mail.tele.dk
Teknisk Direktør, Lyngby-Taarbæk Kommune, mrr@ltk.dk

Bilag 1

Udpegningsgrundlag for Habitatområde nr. 251		
<u>Kilder:</u>		
- 1. Natura 2000-plan 2010-2015 Nedre Mølleå og Jægersborg Dyrehave. Område nr. 144		
- 2. Natura 2000-basisanalyse 2007. Habitatområde nr. 251 Jægersborg Dyrehave		
- 3. Basisanalyse til Natura 2000-plan for Jægersborg Dyrehave. Københavns Amt 2006		
Naturtype/arter	Beskrivelse	Potentiel negativ påvirkning i forhold til aktiviteten
3130	Søbred med småurter	Ingen konsekvens
3140	Kransnålalge sø	
3150	Næringsrig sø	
3260	Vandløb	
6210	Kalkoverdrev	
6230	Surt overdrev	Overdrevene vurderes ikke at blive negativt påvirket idet, der er en bræmme, hvor der ikke gødes.
6410	Tidsvis vådeng	Det vurderes, at engen ikke vil blive negativt påvirket idet, der er en bræmme, hvor der ikke gødes.
7140	Hængesæk	Ingen konsekvens
7220	Kildevæld	
9110	Bøg på mor	
9130	Bøg på muld	
9160	Ege-blandskov	
91E0	Elle- og askeskov	
1016	Sump vindelsnegl	
1166	Stor vandsalamander	
1936	Stellas Mosskorpion	Ingen konsekvens

Bilag 2

Baggrund for udregning for kvælstofemissionen

Fordampningsfaktor (emissionsfaktor) for gødningsudbringning af fast gødning ved bredspredning er på 3,5 % hvis udspreddingen foregår vinter-forår, og hvis gødningen bliver nedbragt inden 12 timer. Hvis det først bliver nedbragt efter 12 timer er fordampningsfaktoren 5 % .

Der er ganske væsentlige usikkerheder forbundet med opgørelsen af ammoniakemissioner. Det anbefales at anvende et usikkerhedsinterval på + 50 %

Der vil kun ske en kvælstofspåvirkning af et naturområde som følge af en given emission, når vinden blæser fra kilden til naturområdet.

Udbringningsmarkens størrelse ingen betydning for emissioner under 20 kg N/ha/år.

På figur S2f2 i manualen, som forudsætter en emission på 100 kg N/ha/år, kan det aflæses, at på de nærliggende arealer (< 20 m) sker der en deposition på ca. 1,5 kg N/ha/år (= 1,5 % af emissionen), hvis arealerne har en middel/lav ruhed svarende til arealerne omkring den ønskede havremark (mark 18).

I en "worst case" situation, ville der kunne ske en forureningspåvirkning af naturområdet mod nord og vest, hvis en emission fra det udbragte hønsedybstrøelse, udsættes for en vind, der blæser fra mark 18 til naturområdet vest for.